

Zorgplan

Schooljaar 2018-2019

Inleiding

De basisschoolperiode is een belangrijke periode in het leven van een kind. In deze periode vertrouwen onze ouders de zorg toe van hun kind aan het team van obs Keijzerschool.

De missie en visie van de school is dan ook: Professionele leerkrachten bieden uw kind op obs Keijzerschool modern en vernieuwend onderwijs.

Obs Keijzerschool sluit aan bij de vaardigheden die kinderen zelf al hebben bij binnenkomst op vierjarige leeftijd. Dit betekent dat wij serieus rekening houden met kinderen. Wij hebben oog voor hun mogelijkheden en verschillen, maar we kijken ook naar hun verschillende manieren van leren. Dit heeft consequenties voor ons onderwijs en voor de inrichting daarvan.

Kinderen ontwikkelen zich vooral als zij zelf bezig zijn met vragen en uitdagingen die hen boeien en bezighouden. Leerlingen zullen in deze organisatie, in overleg, steeds meer zelf kunnen kiezen wat zij doen. Daarbij komt ook dat zij zelf kunnen bepalen hoe ze dat doen, hoe lang ze erover willen doen en soms ook met wie ze dat willen doen.

Daar is ons zorgstructuur uiteraard op aangepast.

Dit zorgplan maakt integraal deel uit van ons schoolplan en schoolgids.

Alle protocollen waar wij in dit plan naar verwijzen zijn op school en op de website in te zien.

N.B. Om de leesbaarheid van het zorgplan te vergroten wordt de term ouders gebruikt voor zowel ouder(s) als verzorgers.

Moerkapelle, juni 2018,

Directie en intern begeleider van
obs Keijzerschool

Inhoudsopgave

1. Cognitieve ontwikkeling

Pagina 3

- 1.1 Handelingsgericht werken
- 1.2 Waarnemen
 - 1. Groepsoverzicht/evalueren
 - 2. Signaleren leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften
- 1.3 Begrijpen
 - 3. Benoemen onderwijsbehoeften
- 1.4 Plannen
 - 4. Clusteren leerlingen met gelijke onderwijsbehoeften
 - 5. Opstellen groepsplan
- 1.5 Realiseren
 - 6. Uitvoeren groepsplan
- 1.6 Ontwikkelingsperspectief
- 1.7 Intern handelen
 - 7. Groepsbespreking
 - 8. Leerlingenbespreking
 - 9. Contacten met ouders
 - 10. Contacten met leerlingen
- 1.8 Plusklas
- 1.9 Extern handelen
 - 11. Samenwerkingsverband
 - 12. Onderwijsbegeleidingsdienst
 - 13. Overige externe instanties

2. Sociaal-emotionele ontwikkeling

Pagina 16

- 2.1 Gezondheidsbevordering
- 2.2 Zien!
- 2.3 Schoolmaatschappelijk werk
- 2.4 Vertrouwenspersoon
- 2.5 Meldcode

3. Documenten op obs Keijzerschool

Pagina 18

4. Lijst met afkortingen

Pagina 19

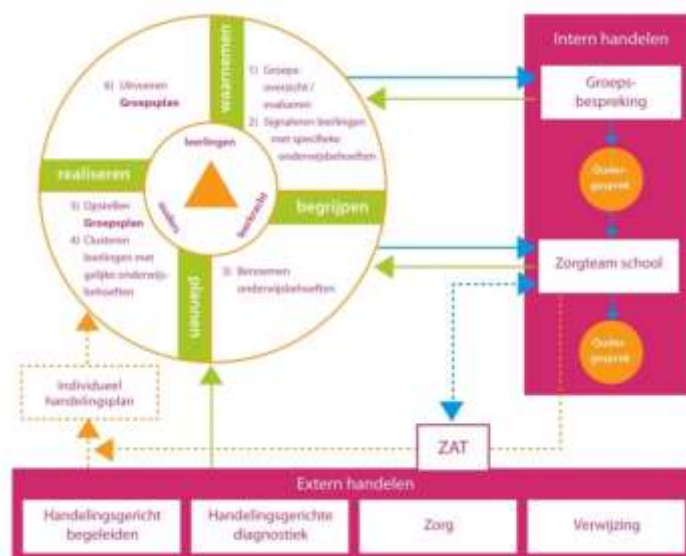
1. Cognitieve ontwikkeling

1.1 Handelingsgericht werken

In dit deel van het zorgplan beschrijven wij hoe wij de leerlingenzorg binnen onze school organiseren om zo optimaal mogelijk tegemoet te komen aan het geven van goed onderwijs. Alle leerlingen op obs Keijzerschool verdienen onze volledige zorg en aandacht. Alle leerlingen hebben hun unieke persoonlijkheid en een eigen behoefte om te spelen en te leren. Wij hebben als taak om ons onderwijs zo in te richten dat elk kind zo goed mogelijk tot zijn/haar recht komt, ongeacht de verschillende leermogelijkheden van onze leerlingen.

Obs Keijzerschool is een school die werkt volgens het concept Coöperatief Leren. Hiermee sluit het onderwijs goed aan op de eisen en verwachtingen die de maatschappij stelt. Wij letten goed op de ontwikkelingen om ons heen en stellen ons onderwijs daarop af. Daarin zijn drie uitgangspunten belangrijk: zelfstandigheid, verantwoordelijkheid en samenwerking.

Bij ons onderwijs met het Coöperatief Leren past ook "Handelingsgericht Werken" (HGW). Handelingsgericht werken is een systematische werkwijze gericht op het omgaan met verschillen in de groep. Het doel van handelingsgericht werken is de kwaliteit van het onderwijs en de begeleiding voor alle leerlingen te verbeteren. Omdat Handelingsgericht werken de kapstok is van de zorgstructuur op obs Keijzerschool is dit zorgplan geschreven aan de hand van de stappen van de cyclus van Handelingsgericht werken.

De stappen zijn:

- 1. Waarnemen**
 - groepsoverzicht / evalueren
 - signaleren leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften
- 2. Begrijpen**
 - benoemen onderwijsbehoeften
- 3. Planen**
 - Clusteren leerlingen met gelijke onderwijsbehoeften
 - Opstellen groepsplan
- 4. Realiseren**
 - Uitvoeren groepsplan

1.2 Waarnemen

1 Groepsoverzicht/evalueren

Twee keer per jaar wordt er door de groepsleerkrachten een groepsplan gemaakt. Aan de hand van de toetsresultaten en eigen observaties worden de leerlingen per vakgebied in drie groepen verdeeld:

- De instructieafhankelijke leerlingen
- De instructiegevoelige leerlingen
- De instructieafhankelijke leerlingen

Eén van de uitgangspunten van ons onderwijs is zelfstandig werken. Tijdens de instructie en de verwerking daarvan, maken we gebruik van drie instructiegroepen. De instructieafhankelijke leerlingen kunnen meestal gelijk of na een korte instructie aan de slag. De instructiegevoelige leerlingen krijgen effectieve instructie. Als alle leerlingen aan het werk zijn, kan de leerkracht verlengde instructie geven aan de instructieafhankelijke leerlingen. We gebruiken daarvoor de instructietafel. Er wordt instructie gegeven volgens het Directe Instructie Model. Om de leerlingen in te delen in instructiegroepen wordt er gekeken naar:

- Observaties van kleuters (d.m.v. de methode Bosos)
- Analyses van het gemaakte werk
- Gesprekken met ouders en kinderen
- Scores op verschillende methodegebonden toetsen
- Scores op verschillende niet-methodegebonden toetsen (CITO 's)

Groep: Naam Toets:	1/2	3	4	5	6	7	8
Rekenen voor kleuters	X						
Taal voor kleuters	X						
-Technisch lezen -DMT (drie minuten toets voor lezen) -AVI		X	X	X	X	X	X
Begrijpend lezen		X	X	X	X	X	X
Spelling		X	X	X	X	X	X
Werkwoordspelling						X	X
Rekenen – Wiskunde		X	X	X	X	X	X
Studievaardigheden					X	X	X
Advieswijzer ICE						X	
Iep-toets							X

Alle toetsgegevens en observatiegegevens worden net als de observaties en gespreksverslagen door groepsleerkrachten bijgehouden in het digitale leerlingvolgsysteem: Parnassys. De intern begeleider beheert dit systeem.

De intern begeleider stelt jaarlijks een zorgkalender op, waarin onder meer alle toetsmomenten, groepsbesprekingen en leerling-besprekingen staan vermeld.

2 Signaleren leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften

Bij het signaleren van leerlingen gaat het om alle leerlingen, die meer nodig hebben dan het reguliere basisaanbod. Zij vallen op doordat zij zich sneller, langzamer of anders ontwikkelen. Zij kunnen gesignaleerd worden op het initiatief van de leerkracht, ouders of bij aanmelding op obs Keijzerschool. Aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften besteedt de leerkracht extra aandacht. Hierbij kan gedacht worden aan het maken van een foutenanalyse, het observeren van gedragsproblemen, de zorg bespreken met ouders en/of de vorige leerkracht of een gesprek met de ib'er.

1.3 Begrijpen

3 Benoemen onderwijsbehoeften

De onderwijsbehoefte is wat een leerling nodig heeft om een bepaald doel te bereiken. Om achter de onderwijsbehoeften van een leerling te komen, brengen we in kaart wat de stimulerende factoren (wat gaat goed?) en belemmerende factoren (wat beïnvloedt deze leerling negatief?) zijn. Deze factoren van de leerlingen zetten we in een groepsoverzicht. Daarna bekijken we wat de leerling en de leerkracht nodig hebben om een bepaald doel te behalen.

1.4 Plannen

4 Clusteren leerlingen met gelijke onderwijsbehoeften

We streven ernaar, dat iedere leerling zich ononderbroken kan ontwikkelen en ontplooiën. De voortgang van alle leerlingen wordt goed in de gaten gehouden. Na het afnemen van de Cito-toetsen wordt een nieuw groepsplan gemaakt. We clusteren de leerlingen in drie groepen, zoals eerdergenoemd. Hierbij wordt gekeken naar de resultaten van de Cito-toetsen.

5 Opstellen groepsplan

Twee keer per schooljaar worden er nieuwe groepsplannen gemaakt. Groep 1/2 maakt twee groepsplannen: voor taal en voor rekenen. Groep 3 t/m 8 maakt drie groepsplannen: voor rekenen, spelling en begrijpend lezen. Voor het groepsplan maken we gebruik van een schoolformat.

Gekeken naar de schoolpopulatie en de inspectienormen zijn de normgerichte schooldoelen als volgt verdeeld:

A = 25% B = 25% C = 25% D = 15% E = 10%

Iedere groep wordt in principe ingedeeld aan de hand van drie instructiegroepen: de instructieonafhankelijke leerlingen (A-score), de instructiegevoelige leerlingen (B- en C-score) en de instructieafhankelijke leerlingen (D- en E-score). De leerlingen worden ingedeeld aan de hand van de CITO-scores. In het groepsplan worden de onderwijsbehoeften van individuele leerlingen uitvoerig beschreven. (o.a. werkhouding en gedrag).

Gekeken naar de schoolpopulatie en de inspectienormen zijn de normgerichte groepsdoelen als volgt verdeeld:

- Instructieonafhankelijke leerlingen: 90% goed
- Instructiegevoelige leerlingen: 80-90% goed
- Instructieafhankelijke leerlingen: 80% goed

Het clusteren van leerlingen met speciale onderwijsbehoeften gebeurt in subgroepjes. Naar aanleiding van de categorieënoverzichten die bij spelling en rekenen gemaakt worden, kan gekeken worden welke onderdelen leerlingen niet beheersen. Op die onderdelen wordt gekeken of deze nog aan bod komen in de groep. Is dit níét het geval dan worden die behandeld in de subgroepjes.

Een subgroepje is anders dan verlengde instructie. Bij een subgroepje worden onderdelen behandeld die betrekkelijk snel weggewerkt kunnen worden. Bij een verlengde instructie heeft de leerling meer uitleg nodig voor hij of zij (zelfstandig) aan het werk kan.

Twee keer per schooljaar wordt er een groepsplan gemaakt: in februari (na de M-afnames) en in juni (na de E-afnames). Het laatste groepsplan wordt tevens gebruikt als overdrachtsformulier voor de volgende leerkracht.

Na de M-afnames en de E-afnames wordt eerst een protocol gemaakt, voordat het oude groepsplan geëvalueerd kan worden en voordat een nieuw groepsplan gemaakt kan worden. Voor de protocollen maken we gebruik van het Focus-format. In de protocollen komen dwarsdoorsneden, trendanalyses en tabellen te staan die afkomstig zijn uit Parnassys. Daardoor ontstaat er een duidelijk overzicht van de resultaten. Ook is duidelijk te zien of de gestelde doelen zijn behaald. Bij de verantwoording hiervan moet de aanpak in de klas geëvalueerd worden. Wat heeft wel/niet gewerkt en waarom? De analyse wordt gebruikt om de subgroepen in te delen. We spreken van uitval als een leerling meer dan 50% fout heeft op een onderdeel.

Twee keer per jaar worden ook de groepsplannen geëvalueerd. Dit wordt gedaan met behulp van het format van Focus. Er wordt gekeken of de gestelde schooldoelen en de groepsdoelen zijn behaald. Ook moet er door de leerkrachten een verklaring worden gegeven waarom de doelen wel of niet behaald worden. De evaluatie van het groepsplan wordt een koppeling tussen het protocol en het nieuwe groepsplan.

Als de onderwijsbehoeften van de leerlingen niet binnen de groepsplannen te realiseren zijn, kan besloten worden om een individueel handelingsplan of een ontwikkelingsperspectief (OPP) te maken. In dit OPP staan de doelen aangegeven en hoe de komende periode gewerkt zal worden om de doelen te bereiken. Dit kan binnen de klas gebeuren onder begeleiding van de leerkracht, of buiten de groep onder begeleiding van de intern begeleider of externen. Een individueel handelingsplan wordt opgesteld door de leerkracht eventueel in samenwerking met de IB'er en wordt altijd besproken met de ouders. De handelingsplannen worden geëvalueerd en indien nodig wordt daarna een nieuw handelingsplan opgesteld. Handelingsplannen worden vastgelegd in Parnassys.

1.5 Realiseren

6 Uitvoeren groepsplan

De leerlingen van obs Keijzerschool werken vanaf groep 1 met een (dag- of) weektaak. In de manier waarop de weektaak wordt ingezet en de eisen die aan de leerlingen wordt gesteld zit een opbouw. Wat er op de weektaak staat is niet voor alle leerlingen hetzelfde. Sommige leerlingen maken een minimumprogramma (wat een leerling minimaal moet weten aan het eind van de basisschool) eventueel aangevuld met extra oefenstof. Andere leerlingen maken een verkort programma (dus ook de verdiepende opgaven, maar minder oefenstof) aangevuld met verrijksstof. Dit is terug te zien op de weektaak van deze leerlingen. Leerlingen, die zich sneller ontwikkelen kunnen vooruit getoetst worden bij een bepaald vak. Op basis van die resultaten kan er besloten worden de leerling verbredingsstof aan te bieden. Als blijkt dat hij meer dan 1 jaar op de leerstof voorloopt en er niet voldoende uitdaging meer is, kan er besloten worden om de leerling een groep hoger te laten werken bij een bepaald vak of om geheel een groep over te slaan. Leerlingen, die zich langzamer ontwikkelen, krijgen aangepaste taken met extra oefenstof. Indien nodig, kan de leerling van de leerstof afgehaald worden als blijkt dat het meer dan 1 jaar achterloopt op de leerstof. Deze leerling gaat voor de instructie naar de groep waar de leerstof aangeboden wordt. We streven ernaar alle leerlingen zoveel mogelijk mee te laten doen en te betrekken bij de groep. Het kan echter voorkomen dat een leerling zulke specifieke onderwijsbehoeften heeft dat voor bepaalde vakken een geheel eigen programma nodig is. Om te onderzoeken wat de leerling precies nodig heeft, vragen we begeleiding vanuit het School Ondersteunings Team (SOT). Voor deze leerlingen kan een eigen leerlijn opgesteld worden.

Het omgaan met verschillen vraagt veel van de leerkracht. Een belangrijk instrument voor de leerkrachten is het hanteren van het directe instructiemodel, in combinatie met maatregelen op het gebied van klassenmanagement en de inpassing van momenten voor zelfstandig werken. Dit past heel goed binnen ons onderwijs. Ook zijn er binnen het team afspraken gemaakt om tijd vrij te roosteren om te werken met de subgroepjes volgens het groepsplan. Het overzicht van de subgroepen hangt in iedere klas zichtbaar, zodat de kinderen ook weten wanneer zij extra hulp krijgen.

1.6 Ontwikkelingsperspectief (OPP)

Voor elke leerling in het regulier onderwijs die extra ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband nodig heeft, zal een ontwikkelingsperspectief (OPP) opgesteld worden. Dit geldt niet voor leerlingen die ondersteuning krijgen die valt onder het basisondersteuningsaanbod, zoals begeleiding bij dyslexie of remedial teaching. Het doel van het OPP is het in beeld brengen van de leerlingenzorg en de ontwikkeling hiervan op obs Keijzerschool. Hierin staat waar we naartoe werken en wat daarvoor de beste leerroute is.

In het OPP beschrijven we de doelen die een leerling kan halen. Het biedt handvaten waarmee de leerkracht in het onderwijs kan afstemmen op de onderwijsbehoeften van de leerling. Het laat zien naar welk vervolgonderwijs de school, in samenwerking met de ouders en de leerling, toewerkt. Werken met een OPP draagt bij aan het maken van een omslag van volgen naar plannen. In plaats van de (leer)ontwikkeling te volgen en af te wachten waar de leerling uiteindelijk uitkomt, plannen wij met het OPP doelgericht het onderwijs, op basis van hoge verwachtingen. Met het OPP krijgen zowel school, ouders, als de leerling zelf scherper in beeld waar de leerling naar toe werkt. Hierbij komen de basisvaardigheden taal/lezen en rekenen aan bod. Door de door ons geleverde zorg uit te werken in een OPP, maken wij de zorg inzichtelijk.

Obs Keijzerschool stelt een OPP op voor een beperkt aantal leerlingen. Deze leerlingen kunnen we in drie situaties onderscheiden:

- 1) De ouders melden een nieuwe leerling aan op obs Keijzerschool. Na de intake vragen wij ondersteuning bij het samenwerkingsverband aan, bijvoorbeeld omdat de leerling een lichamelijke, visuele, auditieve of verstandelijke beperking heeft.
- 2) Het lukt ons aantoonbaar niet om binnen de basisondersteuning tegemoet te komen aan de specifieke onderwijsbehoeften van een leerling die al langere tijd bij ons op school komt. Wij vragen extra ondersteuning aan het samenwerkingsverband. Zij wijst de extra ondersteuning toe.
- 3) Gelet op de leerontwikkeling van een leerling besluiten wij voor een of meerdere vakgebieden een OPP op te stellen, zonder extra ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband.

Op obs Keijzerschool hebben een aantal leerlingen die beschreven staan in de tweede of derde situatie (zoals hierboven beschreven) een OPP.

In het OPP worden de volgende onderdelen beschreven:

Historie van de leerling.

In het OPP wordt eerst uitvoerig de historie van de leerling beschreven. In het OPP is het dan ook van belang dat uitvoerig wordt beschreven wat de school al heeft gedaan met deze leerling. Welke handelingsplannen zijn gemaakt en wat zijn de resultaten daarvan? Ook worden de resultaten geanalyseerd. De vaardigheidsscores worden in een grafiek gezet om de vordering van de leerling in de gaten te houden.

Kind- en omgevingsfactoren:

Bij de onderbouwing van het OPP van een leerling geven wij de factoren aan die de ontwikkeling en het leren van de leerling belemmeren en bevorderen bij het bepalen van de uitstroombestemming. Door gericht de factoren aan te pakken die de ontwikkeling van de leerling belemmeren, streeft de school na dat een leerling zich zo optimaal mogelijk kan ontwikkelen. Dit doen wij ook om de bevorderende factoren zo optimaal mogelijk te benutten en in te zetten. De onderwijsbehoeften van een leerling kunnen ingevuld worden als de kind- en omgevingsfactoren goed in kaart zijn gebracht.

Onderwijsbehoeften:

Het is van belang om te weten wat de onderwijsbehoeften van een leerling zijn. Wat voor instructie heeft deze leerling nodig? Wat voor opdrachten? Wat voor leerkracht is belangrijk en in welke leeromgeving leert deze leerling het best? Er wordt een duidelijke onderbouwing geschreven, waarom deze leerling overstapt op een OPP.

Uitstroomperspectief:

Verschillende leerlingvolgsystemen bieden de mogelijkheid om op basis van behaalde toetsresultaten een verwachting te geven van het niveau dat een leerling zou behalen in de nabije toekomst. Behaalde toetsresultaten vormen een goede basis, maar moeten altijd gezien worden in combinatie met het beeld dat een leerkracht van een leerling en zijn omgeving heeft en de kwaliteit van het gegeven onderwijs. In veel leerlingvolgsystemen wordt geen rekening gehouden met factoren als extra onderwijsaanbod, die gunstig of ongunstig kunnen zijn op de groei van de leerling. Er wordt gekeken naar de groei van de leerling, dus naar minimaal drie toetsmomenten. In het OPP wordt een marge gegeven van de vaardigheidsgroei. Er wordt gekeken naar de vaardigheidsgroei, niet naar het vaardigheidsniveau (A t/m E).

De geplande vaardigheidsgroei in termen van vaardigheidsscores zegt nog niets over de inhoudelijke doelen die de leerkracht de komende periode voor de leerling nastreeft. In

het OPP staan concrete leerdoelen. Dit zijn de tussen- en einddoelen die een leerling moet beheersen om te kunnen doorstromen naar het type voortgezet (speciaal) onderwijs dat wij met deze leerling willen bereiken. Voor het bepalen van de einddoelen zijn de referentieniveaus taal en rekenen een belangrijk ijkpunt. Binnen de referentieniveaus zijn leerroutes afgeleid. Een leerroute bestaat uit doelen en inhouden die relevant zijn met het oog op vervolgonderwijs: wat leerlingen moeten kennen en kunnen op een bepaalde uitstroombestemming. De leerroutes geven per domein weer welke keuzes zijn gemaakt in een doorgaande lijn. De leerroutes moeten vooral in het licht van beheersing gezien worden: het is wenselijk dat de leerlingen deze zaken beheersen.

Voor de leerlingen waarbij de overstap naar een OPP gemaakt wordt, wordt meestal gekeken naar leerroute 2 of 3. Leerroute 2 is de route voor leerlingen die na het primair onderwijs doorstromen naar het vmbo de basis- en kaderberoepsgerichte leerwegen al dan niet met leerwegondersteuning. Leerroute 3 is de route voor leerlingen met het uitstroomperspectief praktijkonderwijs of vso.

Betrokkenheid ouders en leerling:

Een goede samenwerking tussen de school en ouders, het sociaal-emotioneel functioneren, de werkhouding en de schoolprestaties van leerlingen hangen met elkaar samen. Wij vinden het essentieel om de ouders actief te betrekken bij het opstellen van het OPP. Ouders hebben recht op informatie over waar wij, als school, naar toe werken met hun kind en wat wij bieden om dit te realiseren. Met een OPP weten de ouders tijdig welke uitstroombestemming de school voor ogen heeft voor hun kind. Ouders en de school kunnen elkaar in belangrijke mate ondersteunen bij het realiseren van het OPP. Samen staan we sterk! Ieder halfjaar evalueert de school met de ouders of de in het OPP gestelde doelen bereikt zijn. Dit gebeurt onder andere door aan de ouders te laten zien welke ontwikkeling en groei hun kind de afgelopen periode gemaakt heeft en wat de groei betekent voor het halen van de uitstroombestemming. Dit geeft inzicht of het kind nog op koers ligt. We bespreken dan ook de doelen voor de komende periode.

Het regelmatig voeren van een gesprek met een leerling is een vast onderdeel van het werken met een OPP. We bespreken met de leerling welke doelen hij/zij belangrijk vindt om te leren. Als de leerlingen zelf inspraak hebben, zullen ze beter gemotiveerd zijn. Ook kunnen we veel met de feedback die we van de leerling krijgen over welke aanpak wel werkt en welke niet. Niet alleen de ouders zijn betrokken bij het monitoren, evalueren en eventueel bijstellen van het OPP, maar ook de leerling.

1.7 Intern handelen

Op school is Samantha van der Spoel als intern begeleider (IB'er) aangesteld. Zij is gespecialiseerd in individuele leerlingenzorg en die de activiteiten in het kader van de leerlingenzorg coördineert. Zij houdt bijvoorbeeld in de gaten of de leerlingdossiers goed worden bijgehouden, analyseert de Cito-toetsscores en overlegt met de groepsleerkracht over leerlingen die extra zorg nodig hebben. Daarbij kan de intern begeleider helpen vaststellen welke extra zorg eventueel nodig is en hoe die extra zorg het best kan worden gegeven.

De intern begeleider kan op haar beurt een beroep doen op de deskundigheid die aanwezig is in een netwerk van intern begeleiders. Dit netwerk is binnen het openbaar onderwijs in de regio opgezet en wisselt regelmatig onderling kennis en ervaring uit. Daarnaast is er via het samenwerkingsverband een IB-netwerk.

In sommige gevallen is extra onderzoek nodig om goed te kunnen vaststellen bij welke hulp een kind het meest gebaat is. Daarvoor kan de intern begeleider de schoolbegeleidingsdienst inschakelen of advies inwinnen bij het samenwerkingsverband. Deskundigen van deze dienst kunnen dergelijke onderzoeken doen en adviseren over de aanpak van de leer- en/of gedragsproblemen.

7. Groepsbespreking

Twee keer per jaar (rond september en februari) houden we een groepsbespreking. Bij de groepsbespreking zijn IB'er en groepsleerkracht aanwezig. In de groepsbespreking worden de resultaten van het afgenomen sociogram en de klas als geheel besproken a.d.h.v. de ingevulde protocollen van Focus. Naar aanleiding daarvan worden conclusies getrokken m.b.t. het onderwijsinhoudelijk beleid. Ook worden de zorgleerlingen besproken. Onder de zorgleerlingen vallen de leerlingen met een A+, D of E-score op de CITO. Ook wanneer een leerling binnen één periode twee niveaus zakt, spreken we van een zorgleerling. Tijdens de groepsbespreking kan het besluit worden genomen om een nieuwe afspraak te maken voor een leerlingenbespreking.

Er kunnen diverse redenen zijn om een leerling vanuit de groepsbespreking aan te melden voor een leerlingenbespreking:

- De specifieke onderwijsbehoeften van de leerling blijven onduidelijk
- Het ontwikkelingsperspectief van de leerling over een langere termijn is niet duidelijk
- Er zijn sterke aanwijzingen voor of vermoedens van een ernstige problematiek of stoornis
- Leerlingen met een eigen programma.

De toetsresultaten worden op schoolniveau geanalyseerd door de IB'er en de directeur. De resultaten worden met het team besproken in een jaarlijks te houden vergadering.

Tijdens de groepsbespreking met de leerkrachten van groep 1/2 gebruiken we ook het Bosos observatie- en registratiemodel. Dat is een hulpmiddel voor het gestructureerd observeren en registreren van de ontwikkeling bij jonge kinderen uit groep 1 en 2 van de basisschool. Bosos bevat ontwikkelingslijnen en leerlijnen van een groot aantal aspecten van de ontwikkeling van het kind. Bij het invullen geeft de leerkracht, op basis van observatie, per ontwikkelingsaspect aan in welke fase het individuele kind zich bevindt.

Er wordt geobserveerd in 5 onderdelen:

- Waarneming / auditieve waarneming \ visuele waarneming
- Motoriek en tekenontwikkeling / kleine motoriek – grove motoriek \ tekenontwikkeling
- Oriëntatie / lichaamsoriëntatie – ruimtelijke oriëntatie \ tijdsoriëntatie
- Mondelinge taal en beginnende geletterdheid / mondelinge taal \ beginnende geletterdheid
- Gecijferdheid en logisch denken / gecijferdheid \ logische denken

8. Leerlingenbespreking

Bij een leerlingenbespreking zijn de IB-er en de groepsleerkracht(en) aanwezig. De leerkracht maakt een kort verslag en zet dit bij de notities in Parnassys. Aan de leerlingenbespreking kunnen ook andere deskundigen deelnemen, zoals een preventief ambulant begeleider van het Samenwerkingsverband, de schoolbegeleider van Onderwijs Advies, de schoolmaatschappelijk werker of een andere leer- of gedragspecialist.

Vanuit een leerlingbespreking kan de leerling aangemeld worden bij het Zorg Advies Team van het Samenwerkingsverband. Daar kan een groep externe deskundigen meedenken over wat deze leerling nodig heeft (onderwijsbehoefte). Voordat een leerling wordt aangemeld voor de leerlingbespreking neemt de leerkracht eerst contact op met de ouders om te bespreken in hoeverre ouders de signalen van school herkennen en wat zij thuis zien.

9. Contacten met ouders

Bij het onderwijsproces zijn ouders een belangrijke partner. De contacten met ouders van leerlingen worden op onze school als volgt onderhouden:

- Regelmatig voortgangsgesprekken
Bij leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte kan het nodig zijn om gedurende een bepaalde periode intensiever contact tussen leerkracht en ouders te onderhouden.
- Informatieavonden
- Voorlichting over leerlingenzorg tijdens het gesprek bij de aanmelding
- Korte gesprekken bij het halen en brengen van de kinderen.
- Korte gesprekken over kinderen die speciale aandacht krijgen vanwege gedrag en specifieke gezinsomstandigheden
- Adviesgesprekken in groep 7 en groep 8.
- Ouders worden tijdig geïnformeerd en actief betrokken bij speciale leerlingbegeleiding op school
- Gesprekken n.a.v. een onderzoek van de leerlingbegeleiding van een begeleidingsdienst
- Ouders begeleiden in geval van verwijzing naar het speciaal onderwijs
- Gesprekken op eigen initiatief van ouders

De contacten met de ouders van leerlingen met speciale onderwijsbehoeften bestaan, zo is ons uitgangspunt, uit mondeling contact op school over de gesignaleerde problemen in een zo vroeg mogelijk stadium. Hiernaast worden afspraken en/of gespreksverslagen ook wel schriftelijk meegegeven. De oudergesprekken zijn met de intern begeleider en/of de groepsleerkracht. Ook komt het regelmatig voor dat de directeur ook bij oudergesprekken aanwezig is.

Communicatie tussen ouder en leerkracht

Voor alle zaken betreffende het dagelijks functioneren in de groep kunnen ouders terecht bij de leerkracht van hun kind. Dit kan gaan over medische, huishoudelijke en organisatorische zaken. De leerkracht is het eerste aanspreekpunt.

Vanzelfsprekend kunnen korte mededelingen even voor het begin van de lessen aan de leerkrachten worden doorgegeven, middels het formulier bij de deur. Ouders die ervoor kiezen om de korte mededelingen telefonisch door te geven, worden verzocht dit voor 08.15 uur te doen. Betreft het een wat groter punt, dan worden ouders verzocht een afspraak buiten schooltijd te maken.

Communicatie tussen ouder en intern begeleider

De school beschikt over een intern begeleider (IB'er). De IB'er draagt verantwoordelijkheid voor de leerlingen met een specifieke behoefte. De leerkrachten stellen in overleg met de IB'er handelingsplannen op. De IB'er volgt samen met de leerkrachten de ontwikkelingen van de kinderen. Hulpvragen aan de intern begeleider worden via de leerkrachten door ouders ingebracht.

Vervolgens wordt per casus gekeken hoe de terugkoppeling naar de ouders wordt verzorgd. Dit kan via de leerkracht gebeuren, maar het is ook mogelijk dat de intern begeleider contact opneemt met de ouders. In dat laatste geval wordt de leerkracht door de intern begeleider bijgepraat. Bij gesprekken met de intern begeleider wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt bewaard in het dossier van het kind.

Communicatie tussen ouder en directie

Als directie proberen we laagdrempelig te zijn. Wij vinden het prettig om een goede band met onze ouders te hebben. Voor korte mededelingen en/ of vragen kunnen ouders de directie dan zeker even aanschieten.

Voor grotere punten is het echter beter om een afspraak te maken. Voor zaken die het functioneren van het kind in de groep betreffen, zal de eerste vraag van de directie zijn of de ouder al contact heeft gehad met de leerkracht van het kind. Is dit niet het geval, dan zal de directie de ouder eerst terugverwijzen naar de leerkracht van het kind. Is dit wel het geval dan gaat de directie het gesprek met de ouder aan. Van dit gesprek wordt dan een verslag gemaakt.

Waarom verslaglegging?

Het is belangrijk dat alle partijen die aan tafel zitten hetzelfde beeld hebben van de uitkomsten van het gesprek. Daarom leggen we de inhoud en de afspraken die uit het gesprek komen schriftelijk vast. Ouders mogen ons vervolgens zeker aanspreken op naleving van de gemaakte afspraken. Maar andersom geldt dat natuurlijk ook.

10. Contacten met leerlingen

Bij het onderwijsproces willen we ook de (zorg)leerlingen zelf betrekken. Zeker de leerlingen in de bovenbouw kunnen goed vertellen wat hun behoeften zijn op obs Keijzerschool. Meerdere keren per jaar houden de groepsleerkrachten daarom coachgesprekken met iedere leerling afzonderlijk.

De directeur en intern begeleider hebben daarnaast met sommige leerlingen wekelijks een gesprekje. Hierin wordt besproken hoe het gaat met de leerlingen. Ook met leerlingen die tussentijds op obs Keijzerschool gekomen zijn, plannen we de eerste maand wekelijks een gesprekje in.

1.8 Plusklas:

In onze visie op onderwijs staat dat we alle leerlingen op onze school een goede basis geven waardoor ze in staat zijn hun eigen leven en ontwikkeling vorm te geven. Het schooljaar 2016-2017 zijn we begonnen met het opzetten van een eigen plusklas. Eén keer in de week komen er kinderen uit de groepen 3 t/m 8 naar de plusklas. De kinderen die naar de plusklas komen, zijn de kinderen die (vermoedelijk) meer- of hoogbegaafd zijn.

Er bestaan verschillende definities van hoogbegaafdheid. Een van de factoren die hoogbegaafdheid uitmaken is intelligentie. Intelligentie kan worden gemeten met een intelligentietest. Naast buitengewone capaciteiten (intelligentie die boven het gemiddelde ligt) moet het kind ook gemotiveerd zijn en creativiteit bezitten om tot hoogbegaafde prestaties te komen. Afhankelijk van de wijze waarop het kind zich in zijn/haar omgeving ontwikkelt, ontstaan er verschillende profielen van hoogbegaafde leerlingen.

Er is een indeling gemaakt in zes profielen van hoogbegaafde leerlingen.

- De risicoleerling
- De onderduikende leerling
- Het dubbel bijzondere kind
- De aangepaste succesvolle leerling
- De uitdagende creatieve leerling
- De zelfsturende autonome leerling

De leerlingen in de plusklas hebben meer nodig dan alleen het 'normale' schoolwerk. In de plusklas kunnen allerlei projecten en onderwerpen aan bod komen. Veelal komen de onderwerpen vanuit de leerlingen naar voren. De leerlingen zijn daardoor beter gemotiveerd en bereid om te werken aan de onderwerpen. Zo zijn er projecten voor kinderen uit groep 6,7 en 8 vanuit het doel om te leren leren. Leerlingen in de plusklas worden begeleid door de intern begeleider in het proces van hun leerontwikkeling. Het deelnemen aan de plusklas heeft invloed op de schoolwerkzaamheden. De leerlingen missen een gedeelte in de klas. Een aantal zaken moeten ingehaald worden. In principe kunnen de meeste leerlingen dit goed aan.

Als de leerkrachten en/of ouders het vermoeden hebben dat het kind hoog- of meerbegaafd is, kan ervoor worden gekozen om een intelligentietest af te nemen. Hiervoor vullen de ouders en leerkrachten een vragenlijst over de desbetreffende leerling in. Dit wordt daarna besproken met de ouders, leerkrachten en intern begeleider/directie.

In dit gesprek wordt besproken welke aanpassingen gedaan worden in de klas. Ook wordt besproken of het kind deel gaat nemen aan de plusklas. De aanpassingen in de klas kunnen compacten, verrijken en/of versnellen zijn.

In de plusklas wordt voor verschillende activiteiten gekozen. Er wordt een onderscheid gemaakt in groepsactiviteiten en individuele activiteiten. De activiteiten worden teruggekoppeld naar de groep via de weektaak en de resultaten daarvan komen op het rapport. De leerkracht van de reguliere groep is op de hoogte van de activiteiten in de verrijkingsklas.

1.9 Extern handelen

11. Samenwerkingsverband

Obs Keijzerschool is aangesloten bij het samenwerkingsverband 'Midden Holland'. Scholen binnen dit samenwerkingsverband streven ernaar de leerlingenzorg op hun school zo in te richten, dat zelfs leerlingen die heel speciale zorgbehoeften hebben, op de reguliere basisscholen de zorg kunnen krijgen die zij nodig hebben om een ononderbroken ontwikkelingsproces te kunnen doorlopen. Vanuit het samenwerkingsverband zijn deskundigen beschikbaar die zulke speciale zorg kunnen bieden.

Wanneer een leerling het programma van onze school, ondanks alle geboden hulp niet kan volgen, kan het speciaal basisonderwijs (SBO) een goede oplossing bieden. De school en ouders melden het kind aan bij het samenwerkingsverband. Via een ingevuld groeidocument wordt er bepaald wat het beste past bij de onderwijsbehoefte van dit kind.

12. Onderwijsbegeleidingsdienst

Stichting Scholengroep Holland heeft een convenant gesloten met de Onderwijs Adviesdienst (OA) uit Zoetermeer, die het mogelijk maakt om dyslexie- en of intelligentietesten af te nemen bij onze leerlingen. Deze testen worden aangevraagd door de intern begeleider, na overleg met de groepsleerkracht en ouders. Voor de aanvraag moeten er door ouders en de leerkracht een vragenlijst ingevuld worden. Onze orthopedagoge van OA houdt een intakegesprek met ouders, neemt de test af en bespreekt de resultaten met ouders, de groepsleerkracht en de intern begeleider.

Voor een onderzoek naar dyslexie zijn er bepaalde voorwaarden gesteld om het onderzoek aan te vragen:

- 3x E-score op DMT of 3x E-score op Spelling én 3x D-score op DMT
- Er moet hulp geboden zijn op zorgniveau 3 (individuele hulp) in een periode van 2x12 weken. Tutorlezen of verlengde instructie telt niet mee.

Ook de kinderen met een dyslexieverklaring worden wekelijks begeleid door de OA. Behalve de leerlingenbegeleiding is er ook begeleiding voor de intern begeleider.

Onderwijs Advies biedt verschillende mogelijkheden voor gedragsbehandeling, die ook door verzekeraars vergoed kunnen worden. De verzekering van de ouders is steeds bepalend of een behandeling voor vergoeding in aanmerking komt. Om in aanmerking te komen is er een vermoeden van een diagnose of een diagnose. Zo zijn er individuele en groepsbehandelingen. Voor deze training is een verwijfskaart van de huisarts nodig. De training is bij Onderwijs Advies. Het aanmelden van een leerling kan via een formulier op de site van Onderwijs Advies. Er kan gekozen worden voor een korte, midden of lange route. Dat is afhankelijk van wat er bereikt dient te worden met een leerling.

13. Overige externe instanties

Onze school heeft de afgelopen jaren met de volgende instellingen contacten onderhouden over de begeleiding/verwijzing van leerlingen:

- Bureau Jeugdzorg en jeugdhulpverlening
- Schoolarts en CJG
- (School-) maatschappelijk werk
- Andere basisscholen
- Scholen voor speciaal onderwijs
- Scholen voor voortgezet onderwijs
- Logopedisten/fysiotherapeuten
- Psychologen en orthopedagogen
- Universiteit Twente (vanuit het Focustraject)
- Samenwerkingsverband Midden Holland
- Peuterspeelzalen/overblijf. In samenwerking met de peuterspeelzalen en basisscholen zijn er nieuwe afspraken gemaakt over de peuterestafette.

2. Sociale veiligheid

2.1 Gezondheidsbevordering

Gezondheidsbevordering maakt deel uit van het onderwijs. Obs Keijzerschool vindt gezondheid erg belangrijk. We willen dat onze leerlingen kunnen omgaan met de verschillen en overeenkomsten tussen mensen in het algemeen en tussen leerlingen in het bijzonder.

Daarnaast is er veel aandacht voor omgangsvormen en gedragsregels. We hebben een gedragsprotocol (ter inzage op school en op de website) waarin afspraken en procedures zijn vastgesteld, die ertoe moeten bijdragen dat het positieve klimaat op school behouden blijft.

Een ander aspect is de veiligheid bij calamiteiten. In de school zijn collega's geschoold op het gebied van de bedrijfshulpverlening (BHV). De school beschikt over een ontruimingsplan, dat is goedgekeurd door de brandweer en wordt jaarlijks een aantal keer geoefend.

2.2 Zien!

Een ander aspect van onze zorg is de sociaal-emotionele ontwikkeling van onze leerlingen. Wij willen dat onze school een sociaal veilige omgeving is voor onze leerlingen, de ouders en ons team. Op obs Keijzerschool maken wij gebruik van het pedagogisch leerlingvolgsysteem: Zien! Dit is een expertsysteem dat de leerkracht helpt bij het bevorderen van de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen. Zien! wordt op obs Keijzerschool op groepsniveau gebruikt. Een leerkracht heeft immers de hele groep onder de hoede. Door eventuele onderwijsbehoeften gestructureerd in kaart te brengen en erop te reflecteren, kan een leerkracht komen tot handelingsplannen voor de hele groep, groepjes leerlingen en in uitzonderingsgevallen een individuele leerling.

Zien! helpt leerkrachten om de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen systematisch in kaart te brengen. Op basis van de observaties komt Zien! met uitspraken die helpen om de leerling beter te begrijpen. Anders gezegd: om achter het gedrag van leerlingen de zorgbehoefte(n) te zien. De leerkrachten zijn op de hoogte van het gebruik van Zien! En op de zorgkalender staat aangegeven wanneer de leerkrachten Zien! gebruiken. De gebruikershandleiding van Zien! is gedocumenteerd in de personeelsmap op de computer.

2.3 Schoolmaatschappelijk Werk

Schoolmaatschappelijk werk komt er voor alle scholen in de gemeente Zuidplas, zowel de basisscholen als het voortgezet onderwijs. Soms zijn er kleine of grote problemen met een leerling. Hiervoor kan de hulp ingeschakeld worden van schoolmaatschappelijk werk. De hulpvraag kan gesteld worden door de leerkracht, maar ook door de ouders. Een schoolmaatschappelijk werker gaat samen met de leerkracht en ouders kijken naar de situatie. De activiteiten van een schoolmaatschappelijk werker kan zijn:

- Samen met ouders onderzoeken wat er precies aan de hand is
- Samenwerking zoeken tussen de school, ouders en kind
- Doorverwijzing naar specialistische hulp
- Kortdurende hulp door schoolmaatschappelijk werk
- Ondersteuning bieden aan ouders en/of school

De hulp van schoolmaatschappelijk werk is gratis. Aanmelden gebeurt via school (via de intern begeleider). Eens in de zes weken is er zorgoverleg met de intern begeleider (en schoolmaatschappelijk werk).

Zodra er meer duidelijk is over onze schoolmaatschappelijk werker, zal dit gecommuniceerd worden naar de ouders toe.

2.4 Vertrouwenspersoon

Indien er met uw kind problemen zijn die duidelijk met de school te maken hebben dan is het natuurlijk het beste, dat ook op school met de leerkracht of met de directie te bespreken. Op het moment dat er iets ernstigs aan de hand is of als ouders er met de directie niet uit komen, kan er contact opgenomen worden met de vertrouwenspersoon. Op obs Keijzerschool is Samantha van der Spoel de vertrouwenspersoon. Zij is het eerste aanspreekpunt bij meldingen en klachten over ongewenste omgangsvormen (seksuele intimidatie, pesten, discriminatie, agressie, geweld). Ons vertrouwenspersoon is er voor kinderen, ouders en personeel. Een vertrouwenspersoon kan om hulp gevraagd worden. Zij wijst de weg en kan u adviseren.

2.5 Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

Op obs Keijzerschool hebben we de Meldcode voor Huiselijk Geweld en Kindermishandeling.

De Meldcode voor Huiselijk Geweld en Kindermishandeling helpt professionals goed te reageren bij signalen van dit soort geweld. Daarbij hanteren we de volgende stappen:

- Stap 1: In kaart brengen van signalen.
- Stap 2: Overleggen met een collega. En eventueel raadplegen van Veilig Thuis: het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling, en/of een deskundige op het gebied van letselduiding.
- Stap 3: Gesprek met de betrokkene(n).
- Stap 4: Wegen van het huiselijk geweld of de kindermishandeling. En bij twijfel altijd Veilig Thuis raadplegen.
- Stap 5: Beslissen over zelf hulp organiseren of melden

Alle medewerkers op obs Keijzerschool hebben hiervoor een training gedaan bij the Next Page.

3. Documenten obs Keijzerschool

Behalve dit zorgplan bestaat er een aantal documenten op het gebied van zorg. Deze zijn te vinden op onze website: www.keijzerschool.nl, in de personeelsmap (voor intern gebruik) op de computer en een map die te vinden is in de directiekamer. Ze zijn ook op te vragen bij de directie.

Documenten van Scholengroep Holland:

- Beleidsplan Agressiegeweld en seksuele intimidatie
- Klachtenregeling
- Protocol medicijnverstrekking
- Protocol time-out, schorsing en verwijdering
- Beleidsplan Integriteit

Documenten van obs Keijzerschool:

- Schoolplan 2016-2020
- Schoolgids 2018-2019
- Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling
- Protocol dyslexie
- Protocol gedrag
- Protocol rouwverwerking
- Protocol schooladvies (Bao-VO)
- Zorgkalender
- Het directe instructiemodel

4. Lijst met afkortingen

Afkorting	Betekenis
Bao	Basisonderwijs
Bosos	Kleuterobservatie methode: <ul style="list-style-type: none">- Beredeneerd aanbod- Observeren- Signaleren- Opbrengst gericht- Specifiek voor jouw praktijk
Cito	Centraal instituut voor toetsontwikkeling
CJG	Centrum voor jeugd en gezin
DIM	Directe instructie model
DMT	Drie minuten toets voor het automatiseren bij lezen
HGW	Handelingsgericht werken
IB'er	Intern begeleider
OA	Onderwijs Advies, schoolbegeleidingsdienst
Obs	Openbare basisschool
OPP	Ontwikkelingsperspectief
SBO	Speciaal basis onderwijs
SOT	Schoolondersteuningsteam
Vo	Voortgezet onderwijs